

подальшому розвитку сфери туризму на Полтавщині, розвитку відповідної інфраструктури, зростанню її привабливості для вітчизняних і зарубіжних відвідувачів.

Список використаних джерел: 1. Алешугіна Н. О. Рекреаційно-туристичні ресурси України з основами туристичного ресурсознавства Навчальний посібник./ Алешугіна Н. О., Барановська О. В., Барановський М. О., Зеленська О. О., Смаль І. В., Філоненко І. М. – Чернігів: Видавництво ЧНТУ. 492 с.; 2. Бейдик О. О. Рекреаційно-туристські ресурси України: методологія та методика аналізу, термінологія: Монографія – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2001. 395 с.; 3. Єрмаков В. В. Спеціальне анкетування у системі дослідження потенціалу сільського зеленого туризму регіону / Єрмаков В. В., Матюшко Г. А. // «Соціально-економічні проблеми розвитку в умовах трансформаційного суспільства», Збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції. – Полтава: ПІЕМ «Світоч», 2006. С. 31-34.; 4. Стратегія розвитку Полтавської області на період до 2020 року. – Полтава: Полтавська обласна рада, 2014. – 131 с. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.adm-pl.gov.ua/page/strategiya-rozvitku-poltavskoyi-oblasti-do-2020-roku-0>; 5. Фоменко Н. В. Рекреаційні ресурси та курортологія / Н. В. Фоменко. – К. : Центр навчальної літератури, 2007. 312 с.; 6. Царик Л. П., Чернюк Г. В. Природні рекреаційні ресурси: методи оцінки й аналізу: (На прикладі Тернопільської області) / Тернопільський держ. педагогічний ун-т ім. В. Гнатюка. – Тернопіль: Підручники & посібники, 2001. 188 с.

УДК 338.48-1 (100)

ТУРИСТСЬКІ ФОРМАЛЬНОСТІ ПРИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ЗДІЙСНЕННІ ЗАКОРДОННИХ ПОЇЗДОК

В. В. Єрмаков

slav9724@gmail.com

кафедра географії та методики її навчання, Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка, м. Полтава, Україна

М. Г. Яненко

maryna.yanenko@ukr.net

магістрантка I курсу історичного факультету спеціальності «Науки про Землю», Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка, м. Полтава, Україна

Різного роду формальності стали невід'ємною частиною сучасних туристських подорожей. Особливо це стосується закордонних поїздок. Туристичні фірми при організації своєї діяльності спираються на низку документів та обов'язкових процедур, що супроводжують міжнародну туристичну діяльність.

Розглянемо далі низку формальностей, що відносяться як до індивідуального туризму, так і до здійснення туристичного бізнесу.

Обов'язковою умовою для будь-якої міжнародної туристичної поїздки громадянина є оформлення закордонного паспорту, процедура отримання

в'їзної візи (в тому числі багаторазової або транзитної), проходження митного контролю. У випадку користування туристом системою «такс-фрі» (продаж в магазинах безподаткової торгівлі для іноземних туристів) на придбані товари видаються спеціальні чеки, за якими при виїзді з країни перебування пред'явнику чека виплачується сума у валюті, яка дорівнює ПДВ. Додатковими умовами в'їзду можуть бути наявність ваучера, зворотного квитка, наявність необхідних коштів, які б забезпечували цивілізовану поїздку. Рішення на в'їзд приймається відповідними органами на кордоні даної держави.

Окрім звичайних митних та прикордонних формальностей існують не менш важливі санітарно-епідеміологічні правила, які регулюють порядок в'їзду в тропічні країни для мешканців помірних широт. У даних країнах поширені небезпечні хвороби, що становлять пряму загрозу здоров'ю і навіть життю туриста, а також збудників яких турист може ввезти до своєї країни. Тому знання і чітке виконання туристом існуючих медико-санітарних норм дозволить йому уникнути багатьох небезпек під час подорожі. Для туристів також має значення знання чинного порядку провезення через кордон зразків місцевої флори і фауни, правил, які пов'язані з порядком переміщення через кордон різних цінностей і валюти, а також питань страхування при здійсненні закордонної поїздки.

Трохи іншими будуть виглядати дані формальності для діяльності туристичної фірми. Насамперед вони включають в себе отримання ліцензії на здійснення туристичної діяльності, а також отримання сертифікату відповідності на створення туристичного продукту. Обов'язковою умовою є дотримання всього комплексу вимог по суті договірних умов між туристичною фірмою і її клієнтом – туристом. Сюди входить правильне оформлення туристичної путівки та додатків до неї з програмою обслуговування на маршруті, оформлення ваучера на обслуговування, інформаційним листом про можливі фактори ризику, а також рекомендованими правилами під час здійснення поїздки.

Туристські формальності встановлюються виключно конституційною владою держави з опорою на основні міжнародно-правові акти і положення. До останніх можна віднести: Заключний акт Наради з безпеки і співробітництва в Європі (Гельсінкі, 1975 р.), Манільську декларацію по світовому туризму (Маніла, 1980 р.), Гаазьку декларацію з туризму (Нідерланди, 1989 р.), Декларацію Всесвітньої конференції міністрів по туризму (Осака, Японія, 1994 р.), а також концепцію Глобального етичного кодексу туризму, схвалену Комісією ООН зі сталого розвитку туристичного бізнесу на своїй сесії в Нью-Йорку в квітні 1999 р. з ініціативи Всесвітньої туристської організації (ВТО). Глобальний туристичний кодекс за висновком експертів СОТ повинен стати тим документом, який дасть можливість узгоджувати туристичні формальності.

Таким чином, потрібно відзначити, що туристські формальності є тією нормою і дією, які встановлюються існуючою владою держави, і які повинні неухильно виконуватися особою та туристичними організаціями при здійсненні закордонних поїздок.

Список використаних джерел: 1. Ильина Е. Н. Туроперейтинг: организация деятельности: Учебник / Е. Н. Ильина. – М.: Финансы и статистика, 2007. – 256 с.; 2. Писаревський І. М. Організація туризму. Підручник / Писаревський І. М., Погасій С. О., Андренко І. Б., Покоłodна М. М., Сегеда І. В. За ред. Писаревського І. М. - Харків: ХНАМГ, 2008. - 541 с.; 3. Организация туризма: учеб. пособие / А. П. Дурович, Г. А. Бондаренко, Т. М. Сергеева и др.; под общ. ред. А. П. Дуровича – 3-е изд. – Минск: Новое знание, 2006. – 640 с.; 4. Чорненька Н. В. Організація туристичної індустрії: Навчальний посібник. – К.: Атіка, 2006. – 264 с.

УДК 371.233.3:91 + 796.5

ГЕОГРАФІЧНА ПІДГОТОВКА ЗА ЧИННИМИ НАВЧАЛЬНИМИ ПРОГРАМАМИ З ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ТУРИСТСЬКО-КРАЄЗНАВЧОГО НАПРЯМУ З ВИДІВ СПОРТИВНОГО ТУРИЗМУ

Є. В. Копилець

polttour75@gmail.com

*Полтавський обласний центр туризму і краєзнавства учнівської молоді,
м. Полтава, Україна*

Ми вже привертали увагу до важливості географічної підготовки для туристів-спортсменів та констатували, що поняття географічної підготовки стосовно вихованців гуртків туристсько-спортивного профілю належним чином не концептуалізоване і потребує подальшого методичного розроблення [2; 3], а також піддавали аналізу окремі аспекти географічної підготовки за різними поколіннями навчальних програм із позашкільної освіти туристсько-спортивного профілю [1] (зазначаємо це з метою уникнення зайвого самоповтору у публікаціях). У 2018 р. схвалено для використання в позашкільних навчальних закладах та розміщено на офіційному сайті Інституту модернізації змісту освіти навчальні програми з позашкільної освіти туристсько-краєзнавчого напрямку з видів спортивного туризму за загальною редакцією О. Д. Наровлянського: «Пішохідний туризм», «Водний туризм», «Велосипедний туризм», «Лижний туризм», «Гірський туризм», «Мотоциклетний туризм», «Спелеологічний туризм» [4] (лист ІМЗО від 06.06.2018 № 22.1/12-Г-315); на сьогодні ці програми де-факто виконують функції типових. Тому вважаємо за доцільне дати загальну характеристику географічній підготовці за цими програмами.

Програми основного рівня розраховані на 3 роки навчання та спрямовані на учнівську молодь віком від 11 до 15 років (в гуртках велосипедного туризму – від 13 до 17 років, мотоциклетного туризму – 15–18 років). На опанування навчального матеріалу відводиться 216 год. у перший рік навчання та 216 або 324 год. у наступні роки. Програми побудовано за блочним принципом. Частина блоків є загальною для всіх видів туризму (вступ, загальнотуристська підготовка, фізична підготовка, підготовка та участь у туристсько-краєзнавчих заходах, підсумок), інші обираються керівником гуртка (спеціальна туристська підготовка, краєзнавство).